

Traducció literària del català a varietats de l'espanyol

faberllull | olot

Del 27 de febrer de 2023 al 2 de març de 2023

INVERSIÓ SUBTIL

La traducció del català a varietats del castellà no peninsular

Una de les tasques fonamentals de l'Institut Ramon Llull per fomentar la internacionalització de la literatura catalana és la formació de traductors. Tot sovint, aquesta formació s'ha adreçat a llengües en què hi ha menys traductors literaris, però ¿què passa quan es tradueix a una llengua que es parla en molts països amb grans diferències culturals i lingüístiques i més de 400 milions de parlants?

La presència de les nostres lletres a les fires de Guadalajara (2004) i de Buenos Aires (2019) va suposar, a Hispanoamèrica, una percepció renovada del fet cultural català i de la seva producció literària. Si en altres èpoques les lletres catalanes eren acollides com una excentricitat o un caprici dins del panorama editorial peninsular, aquestes dues fites són suficients per confirmar una voluntat explícita de revisar aquest paradigma. Tot i això, una de les peces fonamentals que sustenten aquest paradigma i condicionen la recepció de la nostra literatura traduïda a les places fortes de la cultura hispanoamericana gairebé no s'ha mogut: les versions que finalment llegeix aquest públic continuen estant traduïdes majoritàriament al castellà peninsular, amb la incomoditat i el recel que això concita de vegades.

Si no es tradueix igual al portuguès peninsular que al portuguès brasiler, ¿no hauria de passar el mateix amb el castellà? Una traducció al castellà peninsular ¿pot funcionar a la resta de territoris

on aquesta llengua ha continuat desenvolupant-se de manera autònoma? ¿Què han de fer els editors de l'Argentina, Mèxic o Puerto Rico per mantenir la proximitat i la versemblança de les obres literàries traduïdes al castellà peninsular i garantir així una recepció alliberada de les marques de la varietat que es pretén hegemònica? ¿Les pot percebre com a pròpies el públic lector de les diferents variants castellanes? ¿Cal adaptar-les? ¿Fer-les de bell nou? ¿Posar-les veritablement a l'abast dels lectors locals perquè puguin gaudir-les sense filtres i peatges? ¿Podem establir una xarxa de traductors de literatura catalana a totes les varietats del castellà?

Amb la voluntat d'aprofitar l'increment de traduccions d'autors catalans al castellà en editorials independents hispanoamericanes i de fomentar la internacionalització de les nostres lletres més enllà del marc espanyol, l'Institut Ramon Llull ha organitzat un seminari de traducció i reflexió al voltant de totes aquestes qüestions. Un dels objectius d'aquest seminari és debatre conjuntament i mirar d'establir estratègies per apropar-nos amb normalitat als lectors de l'Amèrica Llatina. L'altre, potser més indirecte, és contribuir a l'autonomia i l'enfortiment de les varietats americanes del castellà i, de pas, obrir el debat sobre algunes qüestions postcoloniales, proposant un nou paradigma de traducció i recepció plenament arrelat a la diversitat lingüística i cultural les realitats locals.

I per això, per parlar-ne obertament, **us convidem a l'acte públic que se celebrarà el proper dijous 2 de març, a les 19h, a Casa Amèrica Catalunya.**

DIJOUS 2 DE MARÇ | 19H

— CASA AMÈRICA CATALUNYA

Carrer de Còrsega, 299, entresol.
08008 Barcelona

TAULA RODONA AMB
LA PARTICIPACIÓ DE

Jorge Fondebrider

Traductor i teòric de la traducció

Paula Meiss

Traductora i professora

Andrés Ehrenhaus

Escriptor, traductor, editor i docent

ORGANITZA

LLLL institut ramon llull | **20** anys

COLLABORA

Casa Amèrica Catalunya

@IRLLull

#TraduccioVarietatsEsp
www.llull.cat